



EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 21.8.2003  
KOM(2003) 510 lopullinen

2003/0198 (COD)

Ehdotus:

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**

**tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen tarkistamisesta siltä osin, mikä koskee ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten pääsyä Schengenin tietojärjestelmään**

(komission esittämä)

## PERUSTELUT

### 1. JOHDANTO

Amsterdamin sopimuksessa määriteltiin EU:n tavoitteeksi luoda asteittain vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklassa määrätään, että henkilöiden vapaa liikkuvuus taataan tällä alueella toteuttamalla samalla ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia, turvapaikkaa, maahanmuuttoa sekä rikollisuuden ehkäisyä ja torjuntaa koskevat aiheelliset toimenpiteet.

Tähän liittyen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 61 artiklan e alakohdassa todetaan, että vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseksi asteittain neuvosto toteuttaa poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevat toimenpiteet, joilla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisesti pyritään saavuttamaan korkea turvallisuustaso ehkäisemällä ja torjumalla rikollisuutta unionissa.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklassa, joka on poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevan VI osaston ensimmäinen artikla, määrätään mm., että unionin tavoitteena on antaa kansalaisille korkeatasoinen suoja vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella kehittämällä jäsenvaltioiden yhteistä toimintaa poliisiyhteistyössä ja oikeudellisessa yhteistyössä rikosasioissa, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan yhteisön toimivaltaa.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 47 artiklassa todetaan, että kyseisen sopimuksen määräykset eivät vaikuta Euroopan yhteisöjen perustamissopimukseen taikka niiden muuttamisesta tai täydentämisestä myöhemmin tehtyihin sopimuksiin tai asiakirjoihin.

EY:n perustamissopimuksen V osastossa määrätyn yhteisen liikennepolitiikan yhteydessä ja erityisesti sisämarkkinoiden toimivuuden edistämiseksi sekä varastettuihin ajoneuvoihin liittyvien petosten ja laittoman kaupan torjumiseksi on jäsenvaltioiden välillä otettu käyttöön tiivis yhteistyö, joka perustuu mm. sähköisten verkkojen välityksellä tapahtuvaan tehokkaaseen tietojenvaihtoon.

Eurooppa-neuvosto sopi Tampereella 15.–16. lokakuuta 1999 pidetyssä kokouksessaan eräistä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseen liittyvistä poliittisista suuntaviivoista ja painopistealueista. Tampereen Eurooppa-neuvosto korosti mm., että "jäsenvaltioiden viranomaisten välistä yhteistyötä olisi hyödynnettävä mahdollisimman laajasti tutkittaessa valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta missä tahansa jäsenvaltiossa".<sup>1</sup>

Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta vuonna 1990 tehty yleissopimus (jäljempänä 'Schengenin yleissopimus') on sisällytetty osaksi Euroopan unionia Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyllä pöytäkirjalla. Yleissopimuksen IV osastoon kuuluvassa 100 artiklassa annetaan viranomaisille mahdollisuus sisällyttää varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita moottoriajoneuvoja koskevat tiedot Schengenin tietojärjestelmään (jäljempänä 'SIS'). Schengenin yleissopimuksen 101 artiklan mukaan pääsy SIS-tietoihin sekä oikeus tehdä hakuja niihin suoraan on varattu ainoastaan viranomaisille, joilla on toimivalta suorittaa rajatarkastuksia sekä muita maan

---

<sup>1</sup> Puheenjohtajan päätelmien 43 kohta.

sisällä tehtäviä poliisi- tai tullitarkastuksia. Lisäksi eräisiin tietoihin on pääsy viranomaisilla, joiden tehtävänä on viisumien myöntäminen ja viisumihakemusten tutkiminen tai oleskelulupien myöntäminen sekä yleissopimuksen ulkomaalaislainsäädäntöön liittyvien määräysten soveltaminen.

Ranska teki puheenjohtajakaudellaan vuonna 1999 aloitteen, jonka tarkoituksena oli tarkastella SIS-tietojärjestelmän käyttäjien tarpeelliseksi katsomia uusia toimintoja, joiden avulla järjestelmä voisi paremmin täyttää vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen liittyvän alueen luomista koskevat tavoitteet. Yksi jäsenvaltioiden tarpeelliseksi katsomista uudistuksista koski tarvetta antaa moottoriajoneuvojen rekisteröinnistä vastaaville viranomaisille pääsy SIS-tietojärjestelmään ja erityisesti niihin tietoihin, jotka koskevat varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita ajoneuvoja ja perävaunuja sekä blankoasiakirjoja ja annettuja henkilöllisyysasiakirjoja (passeja, henkilötodistuksia ja ajokortteja), jotta nämä voivat tarkistaa, että rekisteröitäväksi esitetyt ajoneuvot eivät ole varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita ja että rekisteröintitodistusta hakevien henkilöiden esittämät henkilöasiakirjat tai ajoneuvon rekisteröintiasiakirjat eivät ole varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita.

Tämä tavoite edistää EY:n perustamissopimuksen V osastoon perustuvan yhteisen liikennepolitiikan tavoitteita. Koska komissiolla on yksinomainen toimivalta esittää säädösehdotuksia tällä alalla, tämä ehdotus eroaa Espanjan puheenjohtajakaudellaan vuonna 2002 esittämistä aloitteista. Myös niiden tarkoituksena oli asiaa koskevien Schengenin yleissopimuksen artiklojen muuttaminen, mutta ehdotukset esitettiin EY:n perustamissopimuksen IV osaston ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston perusteella, jotka antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden esittää lainsäädäntöaloitteita.

Erityisen tärkeä on tältä osin Espanjan kuningaskunnan toukokuussa 2002 esittämä aloite *neuvoston päätöksen 2002/.../YOS tekemiseksi Schengenin tietojärjestelmän eräiden uusien toimintojen käyttöönottamisesta erityisesti terrorismin torjunnassa*<sup>2</sup>; neuvosto hyväksynee aloitteen lähiaikoina. Aloitteen 1 artiklan 4 kohdalla muutetaan Schengenin yleissopimuksen 100 artiklan 3 kappaletta lisäämällä siihen uusia esineluokkia. Tämän ehdotuksen kannalta olennainen aloitteen osa, sellaisena kuin se on tarkistettuna neuvostossa käytyjen keskustelujen perusteella, kuuluu seuraavasti:

"3. Seuraavat helposti tunnistettavat esineluokat ilmoitetaan:

- a. varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet moottoriajoneuvot, joiden sylinteritilavuus on yli 50 cc, sekä varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet rekisteröidyt alukset ja ilma-alukset;
- b. varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet perävaunut, joiden lastiton paino on yli 750 kg, sekä varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet asuntovaunut, teollisuuslaitteistot, ulkolaitamoottorit ja kontit;
- c. [...];
- d. varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet blankoasiakirjat;

---

<sup>2</sup> EYVL C 160, 4.7.2002, s. 7.

e. annetut henkilöasiakirjat kuten passit, henkilöllisyystodistukset, ajokortit, oleskelulupakortit ja matkustusasiakirjat, jotka on varastettu, kavallettu tai jotka ovat muutoin kadonneet tai jotka on mitätöity;

f. ajoneuvojen rekisteröintitodistukset ja ajoneuvojen rekisterikilvet, jotka on varastettu, kavallettu tai jotka ovat muutoin kadonneet tai jotka on mitätöity;

g. [...];

Jos Espanjan säädösaloite hyväksytään ennen tätä asetusehdotusta, 1 artiklaa on muutettava siten, että siinä myönnetään pääsy rekisteröintitodistuksia ja ajoneuvojen rekisterikilpiä koskeviin tietoihin, joista määrätään Schengenin yleissopimuksen 100 artiklan 3 kappaleen f alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna Espanjan aloitteella. Toistaiseksi 1 artikla liittyy tätä nykyä voimassa olevan 100 artiklan 3 kappaleen a, b, d ja e alakohtaan.

Jos taas kyseinen päätösehdotus hyväksytään vasta tämän asetusehdotuksen jälkeen, on muutettava Schengenin yleissopimuksen 102 a artiklan 1 kappaletta (joka lisätään yleissopimukseen tällä asetuksella) siten, että siinä myönnetään pääsy rekisteröintitodistuksia ja ajoneuvojen rekisterikilpiä koskeviin tietoihin.

## **2. JO TOTEUTETUT TOIMET**

### **2.1 Neuvoston direktiivi 1999/37/EY**

Ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista 29 päivänä huhtikuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/37/EY<sup>3</sup> mukaan jäsenvaltioiden on annettava rekisteröintitodistus sellaisille ajoneuvoille, jotka on niiden kansallisen lainsäädännön mukaan rekisteröitävä (3 artikla). Jonkin jäsenvaltion antama rekisteröintitodistus on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa (4 artikla).

Direktiivin 9 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat vaihtaa tietoja ajoneuvojen laillisuuden tarkistamiseksi.

Kyseisen 9 artiklan mukaan "jäsenvaltioiden on avustettava toisiaan tämän direktiivin täytäntöönpanossa. Ne voivat vaihtaa tietoja kahden- tai monenvälisesti erityisesti ajoneuvon laillisuuden tarkistamiseksi tarvittaessa jäsenvaltiossa, jossa se aikaisemmin oli rekisteröity, ennen sen rekisteröintiä. Tarkistuksessa voidaan käyttää apuna erityisesti yhteenliitettyjä sähköisiä järjestelmiä."

Direktiivissä ei aseteta jäsenvaltioille velvollisuutta kuulla toisia jäsenvaltioita, vaan siinä annetaan rekisteriviranomaisille mahdollisuus saada tietoja varastetuista ajoneuvoista. SIS-tietojärjestelmää tai siihen sisältyviä tietoja ei mainita direktiivissä erikseen, vaan siinä säädetään ainoastaan jäsenvaltion mahdollisuudesta toimia joko itsenäisesti tai monenvälisesti.

---

<sup>3</sup> EYVL L 138, 1.6.1999, s. 57.

## **2.2 Schengenin yleissopimus**

Schengenin yleissopimuksessa määritellään nimenomaisesti ne viranomaiset, joilla on pääsy SIS-tietojärjestelmään. Siinä määritellään myös syy, jonka vuoksi niille on myönnetty pääsy, sekä toimet, jotka niiden on toteutettava, kun positiivinen tunnistus on tehty.

Tämän asetusehdotuksen kannalta merkittäviä ovat seuraavat Schengenin yleissopimuksen artiklat. Yleissopimuksen 92 artiklan 1 kappaleessa määritellään, missä yhteydessä kansallisilla viranomaisilla on pääsy SIS-ilmoituksiin. Pääsy voi perustua joko rajatarkastuksiin ja -valvontaan tai muihin poliisi- ja tulliviranomaisten suorittamiin tarkastuksiin tai, jos on kyse kolmansien maiden kansalaisista, joilta evätään maahanpääsy (96 artikla), viisumien ja oleskelulupien myöntämiseen sekä ulkomaalaisasioiden hallintointiin.

Yleissopimuksen 100 artiklan 1 kappaleen mukaan tiedot varastetuista, kavalletuista tai muutoin kadonneista ajoneuvoista ja asiakirjoista tallennetaan SIS-tietojärjestelmään takavarikointia tai rikosprosessin todisteena käyttämistä varten.

Yleissopimuksen 101 artiklan 1 ja 2 kappaleessa luetellaan viranomaiset, joilla on suora pääsy ja oikeus tehdä hakuja SIS-tietoihin.

Yleissopimuksen 102 artiklan 4 kappaleessa kielletään tietojen käyttäminen hallinnollisiin tarkoituksiin. Siinä määrätään kuitenkin poikkeuksesta, joka koskee 96 artiklan mukaisesti tallennettujen tietojen käyttämistä 101 artiklan 2 kappaleesta johtuviin tarkoituksiin.

## **3. TAVOITTEET JA SOVELTAMISALA**

### **3.1 Yleistavoite**

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on muuttaa Schengenin yleissopimusta siten, että voidaan parantaa yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä ja sitä kautta myös sisämarkkinoiden toimintaa. Käytännössä tämä tavoite pyritään toteuttamaan siten, että ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaaville jäsenvaltioiden viranomaisille annetaan pääsy tiettyihin SIS-tietojärjestelmän tietoluokkiin.

Näin niillä on laajemmat ja paremmat mahdollisuudet tarkistaa, että rekisteröitäväksi esitetyt ajoneuvot eivät ole varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita ja että rekisteröintiä hakevat henkilöt eivät esitä tätä varten varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita tai – myöhemmin – mitätöityjä henkilö- tai rekisteröintiasiakirjoja. Tämä edistää sisämarkkinoiden toimivuutta sekä petosten ja varastettujen ajoneuvojen laittoman kaupan torjuntaa.

### **3.2 Erityistavoitteet**

Ehdotuksella on seuraavat erityistavoitteet:

Ensinnäkin ehdotus edistää yhteisen liikennepolitiikan toteutumista tarjoamalla jäsenvaltioille lisäkeinon antaa toisilleen apua ajoneuvojen rekisteröinnissä, mikä helpottaa toisessa jäsenvaltiossa annettujen ajoneuvojen rekisteröintitodistusten vastavuoroista tunnustamista. Kun mahdollisuudet paljastaa ajoneuvoihin liittyviä petoksia ja niiden laittonta kauppaa lisääntyvät, jäsenvaltiot voivat suhtautua luottavaisemmin siihen, että toisissa jäsenvaltioissa myönnettyt rekisteröintitodistukset koskevat laillisesti myytyjä ajoneuvoja ja niiden oikeita omistajia.

Ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista 29 päivänä huhtikuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/37/EY 2 artiklan b alakohdan mukaan 'rekisteröinnillä' tarkoitetaan "viranomaisten antamaa lupaa, joka oikeuttaa ottamaan ajoneuvon käyttöön liikenteessä ja josta ajoneuvo tunnustetaan ja jossa sille annetaan rekisteröintinumero".

Ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten työ onkin luonteeltaan hallinnollista, eivätkä ne toimenkuvaansa liittyviä SIS-tietojärjestelmän tietoja tarkastellessaan pyri toteuttamaan rikosoikeudellisia tavoitteita. Vaikka ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaava viranomainen ei itse toimi rikosoikeudellisissa tehtävissä, se voi kuitenkin ottaa yhteyttä poliisiviranomaisiin havaitessaan, että rekisteröintiä varten esitetystä ajoneuvosta tai hallinnolliseen menettelyyn liittyvästä asiakirjasta on tehty ilmoitus SIS-tietojärjestelmään.

Toiseksi tämä ehdotus merkitsee huomattavaa Schengenin säännösten kehittämistä neuvoston päätöksessä 1999/436/EY<sup>4</sup> tarkoitetussa merkityksessä. Ehdotus myös edistää konkreettisesti eräitä muita Schengenin säännösten kehittämiseen liittyviä aloitteita, joiden tarkoituksena on parantaa SIS-tietojärjestelmän toimivuutta. Niiden ansiosta SIS-tietojärjestelmästä tulee entistä tärkeämpi väline rikosten torjunnassa ja vapaata liikkuvuutta koskevan alueen perusta. Järjestelmä tarjoaa jäsenvaltioille paremman työvälineen vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvan alueen asteittaista luomista varten.

Kolmanneksi ehdotus edistää Tampereella kokoontuneen Eurooppa-neuvoston asettamien tavoitteiden toteutumista. Näistä tavoitteista mainittakoon erityisesti se, jonka mukaan "jäsenvaltioiden viranomaisten välistä yhteistyötä olisi hyödynnettävä mahdollisimman laajasti tutkittaessa valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta missä tahansa jäsenvaltiossa" (ks. IX luku "Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa", C jakso "Rikollisuuden torjunta koko unionissa", kohta 43).

### **3.3 Soveltamisala**

Tässä asetusehdotuksessa erotetaan toisistaan ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien julkisten viranomaisten suora pääsy SIS-tietojärjestelmään ja ajoneuvojen rekisteröinnistä ja uudelleenrekisteröinnistä eräissä jäsenvaltioissa vastaavien yksityisten yksiköiden epäsuora pääsy tietojärjestelmään. Direktiivissä 1999/37/EY ei tehdä eroa julkisten ja yksityisten rekisteröintiyksiköiden välillä.

Asetusehdotuksessa tällainen ero on kuitenkin tehtävä, koska SIS-tietojärjestelmään voivat päästä vain tietyt Schengenin yleissopimuksen 101 artiklassa mainitut julkiset viranomaiset. Yksityisillä tahoilla ei ole pääsyä järjestelmään. Tässä tapauksessa pääsyä ei olekaan tarpeen myöntää, koska ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavat yksityiset yksiköt voivat hoitaa direktiivin 1999/37/EY mukaiset tehtävänsä yleissopimuksen 101 artiklassa mainittujen viranomaisten välityksellä.

---

<sup>4</sup> Neuvoston päätös 1999/436/EY, tehty 20 päivänä toukokuuta 1999, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen asiaa koskevien määräysten mukaisen oikeusperustan vahvistamisesta kullekin Schengenin säännöstöön kuuluvalla määräyksellä ja päätökselle (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 17–30).

Ehdotuksessa ei nimenomaisesti mainita jäsenvaltioiden kansallisen lain säännöksiä, joissa edellä mainittuja julkisia viranomaisia ja yksityisiä yksiköitä vaaditaan ilmoittamaan poliisi- tai oikeusviranomaisille sellaisista ajoneuvojen rekisteröinnin yhteydessä havaitsemistaan tosiseikoista tai tilanteista, jotka saattavat herättää epäilyn rikoksesta. Se, miten ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien yksiköiden on käsiteltävä havaitsemiaan rikosepäilyjä, jätetään kansallisen lainsäätäjän harkintavallan piiriin.

#### **4. OIKEUSPERUSTA**

##### **4.1 Oikeusperustan valinta**

Tämän ehdotuksen oikeusperusta on EY:n perustamissopimuksen 71 artiklan 1 kohdan d alakohta. Artiklassa määrätään, että neuvosto antaa 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen ja talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan "muut aiheelliset säännökset" yhteisen liikennepolitiikan täytäntöön panemiseksi. Ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien yksiköiden pääsyä SIS-tietojärjestelmään on pidettävä tällaisena yhteisen liikennepolitiikan täytäntöönpanoon liittyvänä aiheellisena toimenpiteenä, jonka avulla nämä viranomaiset voivat tarkistaa ajoneuvojen tilanteen ennen niiden rekisteröintiä.

Sama oikeusperusta valittiin myös ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista 29 päivänä huhtikuuta 1999 annetulle neuvoston direktiiville 1999/37/EY, jonka 9 artiklassa veloitetaan jäsenvaltiot avustamaan toisiaan direktiivin täytäntöönpanossa ja annetaan niille mahdollisuus vaihtaa tietoja esimerkiksi sähköisten verkkojen avulla.

Schengenin säännösten sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan 5 artiklan 1 kohdan mukaan Schengenin säännöstöön perustuvien ehdotusten ja aloitteiden on oltava perussopimusten asiaa koskevien määräysten mukaisia. Saman artiklan 2 kohdan mukaan näin on toimittava, vaikka neuvosto ei olisi hyväksynyt pöytäkirjan 2 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa mainittuja toimia. Schengenin yleissopimuksen 92–119 artiklan osalta tilanne on juuri tällainen. EY:n perustamissopimuksen 71 artiklan valitseminen tämän ehdotuksen oikeusperustaksi merkitsee sitä, että ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten pääsy SIS-tietojärjestelmään perustuu ensimmäiseen pilariin.

##### **4.2 Säädytystyypin valinta**

Se, että säädytystyypiksi on valittu asetus, johtuu erityisesti seuraavista syistä.

Ensinnäkään ehdotus ei koske jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämistä, mikä voisi olla perusteena direktiivin valitsemiselle, vaan yhtenäisten perussääntöjen vahvistamista yhteistä tietojärjestelmää varten. Tässä tapauksessa säännöt koskevat elimiä, joilla on pääsy kyseiseen tietojärjestelmään, tähän liittyviä käytännön järjestelyjä (suora/epäsuora pääsy) ja pääsyn tarkoitusta. Jäsenvaltioilla ei pidä olla harkintavaltaa tällaisten peruskysymysten ratkaisemisessa.

Toiseksi ehdotuksen sisältö, eli tiettyjen viranomaisten suora tai epäsuora pääsy SIS-tietojärjestelmään ja oikeus tehdä hakuja näiden tietojen perusteella, ei kuulu jäsenvaltioiden harkintavallan piiriin. Schengenin yleissopimuksen 92 artiklan 2 kappaleeseen perustuvaa jäsenvaltioiden liikkumavaraa ei rajoiteta, sillä jäsenvaltiot myöntävät Schengenin yleissopimuksessa mainituille viranomaisille pääsyn SIS-tietojärjestelmän kansalliseen osaan (N.SIS).

Sitä paitsi EY:n perustamissopimuksen 66 artiklan nojalla tehdyt muutokset on esitetty asetuksen muodossa. Lainsäädännöllinen johdonmukaisuus edellyttää siten, että myös tässä tapauksessa säädöstyypiksi valitaan asetus.

Näistä syistä sopivin säädöstyyppejä on tässä tapauksessa asetus. Asetuksella muutetaan sellaisia Schengenin yleissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat jäsenvaltioiden välillä sovellettavia sitovia sääntöjä. Tarkoituksena on määrätä, että kaikilla julkisilla rekisteröintiviranomaisilla on suora ja muilla kuin jäsenvaltioiden keskushallintoon kuuluvilla viranomaisilla epäsuora pääsy ajoneuvoja koskeviin SIS-tietoihin.

### **4.3 Säädöstekniset näkökohdat**

Tämä ehdotus olisi voitu toteuttaa myös muuttamalla Schengenin yleissopimuksen 92 artiklan 1 kappaletta, 100 artiklan 1 kappaletta, 101 artiklan 1 ja 2 kappaletta sekä 102 artiklan 1, 4 ja 5 kappaletta. Koska tämä ehdotus on ainoa, joka perustuu EY:n perustamissopimuksen 71 artiklaan, artiklojen muuttamisesta olisi kuitenkin syntynyt varsin monimutkainen oikeudellinen tilanne. Esimerkiksi 101 artiklan tulevat muutokset olisivat saattaneet edellyttää kolmea erillistä säädöstä, joiden oikeusperustana olisivat olleet EY:n perustamissopimuksen 66 artikla (ensimmäinen pilari, EY:n perustamissopimuksen IV osastoon perustuva kansallisten hallintojen yhteistyö), Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 30, 31 ja 34 artikla (kolmas pilari, yhteistyö lainvalvonnan alalla) sekä EY:n perustamissopimuksen 71 artikla.

Tämän hankalan tilanteen välttämiseksi tällä ehdotuksella lisätään Schengenin yleissopimukseen uusi 102 a artikla, jossa viitataan asiaa koskeviin muihin artikloihin. Tämän menettelyn ansiosta kaikki säännöt, jotka koskevat ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten pääsyä SIS-tietojärjestelmään, sisältyvät yhteen ainoaan artiklaan, joka on osa Schengenin yleissopimusta. Menettely on helposti seurattava, koska tämän artiklan muuttamista koskevat myöhemmät ehdotukset on esitettävä ja voidaan esittää ainoastaan EY:n perustamissopimuksen 71 artiklan nojalla.

## **5. NORJAN JA ISLANNIN ASEMA**

Norjan ja Islannin asemasta määrätään tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä 17 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/437/EY<sup>5</sup> 1 artiklan G kohdassa. Sen mukaan niihin Schengenin säännösten osiin, joihin nämä kaksi valtiota osallistuvat, kuuluu mm. Schengenin tietojärjestelmä (SIS), mukaan lukien määräykset siihen liittyvien tietojen suojaamisesta ja tietosuojasta sekä Schengenin tietojärjestelmän kansallisten osien toiminnasta ja niiden välisestä tietojenvaihdosta (SIRENE-järjestelmä) sekä Schengenin tietojärjestelmässä henkilöiden pidättämiseksi rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista varten tehtyjen ilmoitusten vaikutus. Kahdesta eri oikeusperustasta huolimatta olisi mahdollista ajatella, että Norja ja Islanti suljettaisiin pois SIS-tietojärjestelmän kehittämisestä tältä osin; kyseessä on yhtenäinen tieto- ja tietojenhakujärjestelmä. Näin ollen Norja ja Islanti osallistuvat täysimääräisesti järjestelmän kehittämiseen myös niiden sääntöjen osalta, jotka koskevat ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten pääsyä järjestelmään.

---

<sup>5</sup> EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31.



## **6. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET**

Tätä asetusta sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa sekä Norjassa ja Islannissa.

Jäsenvaltioiden on luotava yhteys ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien kansallisten viranomaisten ja SIS-tietojärjestelmän kansallisen osan (N.SIS) välille ja lisättävä tarvittavat esteet, jotta näiltä viranomaisilta voidaan evätä pääsy järjestelmän muihin tietoihin, tai luotava yhteys ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien yksityisten yksiköiden ja niiden yhteysviranomaisina toimivien julkisten viranomaisten välille. Jotta jäsenvaltiot ehtisivät toteuttaa sekä tekniset että organisatoriset täytäntöönpanotoimet, asetusta aletaan soveltaa vasta kuusi kuukautta (180 vuorokautta) sen jälkeen kun se on julkaistu.

Asetus ei näin ollen aiheuta yhteisölle taloudellisia vaikutuksia.

## **7. ARTIKLAT**

### **7.1 1 artikla**

Ehdotuksen 1 artiklalla Schengenin yleissopimukseen lisätään uusi 102 a artikla, jonka oikeusperusta on EY:n perustamissopimuksen 71 artiklan 1 kohdan d alakohta. Uuden artiklan nojalla ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavilla julkisilla viranomaisilla on suora pääsy SIS-tietojärjestelmään ja mahdollisuus tehdä hakuja, joiden perusteella voidaan tarkistaa joko ajoneuvon tai sen rekisteröintiä hakevan henkilön esittämien asiakirjojen laillisuus. Artiklan 2 kohdan nojalla keskushallintoon kuulumattomilla rekisteröintiviranomaisilla on epäsuora pääsy tietojärjestelmään julkisen viranomaisen välityksellä. Näillä viranomaisilla on pääsy tietoihin ainoastaan sellaisten keskushallintoon kuuluvien viranomaisten välityksellä, joilla on suora pääsy ja oikeus tehdä hakuja niihin Schengenin yleissopimuksen 101 artiklan nojalla. Säännöksen avulla varmistetaan tiukempi tietosuojaa, sillä pääsy tapahtuu keskusviranomaisten välityksellä, ja jäsenvaltioiden velvollisuutena on varmistaa, että tietosuojaa koskevia määräyksiä sovelletaan silloin kun näille viranomaisille myönnetään pääsy tietojärjestelmään.

Asetus liittyy ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista annettuun direktiiviin 1999/37/EY, jossa määritellään niiden rekisteröintitodistuksia myöntävien yksiköiden toiminnan soveltamisala ja tarkoitus, jotka voivat hyötyä tästä asetusehdotuksesta. Asetuksessa veloitetaan jäsenvaltiot ottamaan käyttöön tarvittava tekninen infrastruktuuri, jonka avulla keskushallinnon rekisteröintiviranomaiset saavat suoran pääsyn SIS-tietojärjestelmään. Asetuksessa ei anneta erityisiä sääntöjä yhteistyöstä kansallisten lainvalvontaviranomaisten ja ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavien viranomaisten välillä. Artiklan 3 kohdan mukaan tällainen yhteistyö kuuluu kansallisen lainsäädännön piiriin. Lisäksi 3 kohdassa säädetään, että myös säännöt niiden SIS-tietojen käytöstä, joiden avulla rekisteröintiviranomaiset pyrkivät ehkäisemään laitonta kauppaa ja petoksia direktiivin 1999/37/EY mukaisesti, määräytyvät kansallisen lain mukaan. Mahdollisuus tehdä tarkistuksia SIS-tietokannassa ei saisi tarpeettomasti viivyttää ajoneuvojen rekisteröintiä.

### **7.2 2 artikla**

Toinen artikla koskee asetuksen voimaantuloa. Asetusta aletaan soveltaa kuusi kuukautta sen jälkeen kun se on julkaistu. Tänä aikana jäsenvaltiot valmistautuvat asetuksen täytäntöönpanoon ja toteuttavat sitä varten tarvittavat tekniset ja operatiiviset toimenpiteet, jotta ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavat viranomaiset saavat suoran tai tarvittaessa epäsuoran pääsyn SIS-tietojärjestelmään.

Ehdotus:

## EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen tarkistamisesta siltä osin, mikä koskee ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten pääsyä Schengenin tietojärjestelmään**

**(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 71 artiklan 1 kohdan d alakohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen<sup>6</sup>,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon<sup>7</sup>,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon<sup>8</sup>,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä<sup>9</sup>,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista 29 päivänä huhtikuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/37/EY<sup>10</sup> 9 artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat vaihtaa tietoja kahden- tai monenvälisesti erityisesti ajoneuvon laillisuuden tarkistamiseksi ennen sen rekisteröintiä, tarvittaessa siinä jäsenvaltiossa, jossa se aikaisemmin oli rekisteröity. Tarkistuksessa voidaan käyttää apuna erityisesti yhteenliitetyjä sähköisiä järjestelmiä.
- (2) Schengenin tietojärjestelmä (jäljempänä 'SIS-tietojärjestelmä'), joka on perustettu tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta vuonna 1990 tehdyn yleissopimuksen<sup>11</sup> (jäljempänä 'vuoden 1990 Schengenin yleissopimus') IV osaston mukaisesti, on jäsenvaltioiden välinen sähköinen tietoverkko, joka sisältää muun muassa tietoja sellaisista varastetuista, kavalletuista tai muutoin kadonneista moottoriajoneuvoista, joiden sylinteritilavuus on yli 50 cc.

---

<sup>6</sup> EUVL C [...], [...], s. [...].

<sup>7</sup> EUVL C [...], [...], s. [...].

<sup>8</sup> EUVL C [...], [...], s. [...].

<sup>9</sup> EUVL C [...], [...], s. [...].

<sup>10</sup> EYVL L 138, 1.6.1999, s.57.

<sup>11</sup> EYVL L 239, 22.9.2000, s.19.

- (3) Vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen 100 artiklan 1 kappaleessa määrätään, että SIS-tietojärjestelmään tallennetaan tiedot tällaisista esineistä, joita etsitään takavarikointia tai rikosprosessin todisteena käyttämistä varten.
- (4) Vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen 101 artiklan 1 kappaleessa määrätään, että pääsy SIS-tietojärjestelmään tallennettuihin tietoihin ja oikeus tehdä niiden perusteella suoria hakuja on varattu ainoastaan viranomaisille, joilla on toimivalta suorittaa ja koordinoita rajatarkastuksia ja muita maan sisällä tehtäviä poliisi- tai tullitarkastuksia.
- (5) Vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen 102 artiklan 4 kappaleessa kielletään tietojen käyttäminen hallinnollisiin tarkoituksiin.
- (6) Niillä viranomaisilla tai yksiköillä, jotka vastaavat jäsenvaltioissa ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä, tulisi olla pääsy näihin tietoihin sekä niihin SIS-tietojärjestelmän tietoihin, jotka koskevat varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita annettuja rekisteröinti- tai henkilöasiakirjoja tai blankoasiakirjoja, siltä osin kuin ne tarvitsevat näitä tietoja tehtäviensä suorittamisessa.
- (7) Tätä varten on tarpeen antaa säännöt, jotka säätelevät näiden viranomaisten ja yksiköiden pääsyä kyseisiin tietoihin ja antavat niille oikeuden käyttää kyseisiä tietoja hallinnollisiin tarkoituksiin ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämiseksi asianmukaisella tavalla.
- (8) Siltä osin kuin ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavat jäsenvaltioiden yksiköt eivät ole osa keskushallintoa, tällainen pääsy olisi myönnettävä epäsuorasti, eli vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen 101 artiklan 1 kappaleessa mainitun viranomaisen välityksellä, joka vastaa siitä, että noudatetaan toimenpiteitä, jotka jäsenvaltiot ovat toteuttaneet vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen 118 artiklan mukaisesti.
- (9) Henkilötietojen käsittelyyn niissä viranomaisissa tai yksiköissä, jotka vastaavat jäsenvaltioissa ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä, sovelletaan yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä<sup>12</sup> sekä vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen erityisiä tietosuojaa koskevia määräyksiä, jotka täydentävät tai täsmentävät direktiivissä esitettyjä periaatteita.
- (10) Ehdotetun toimen tavoite, eli pääsyn myöntäminen SIS-tietojärjestelmään rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaaville jäsenvaltioiden yksiköille niiden direktiivin 1999/37/EY mukaisesti suorittamien tehtävien helpottamiseksi, voidaan toteuttaa ainoastaan yhteisön tasolla, koska SIS-tietojärjestelmä on luonteeltaan yhteinen tietojärjestelmä. Tätä tavoitetta ei voitaisi saavuttaa jäsenvaltioiden toteuttamin toimin. Tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (11) Jäsenvaltioilla olisi oltava riittävästi aikaa toteuttaa tämän asetuksen soveltamiseksi tarvittavat käytännön toimenpiteet.

---

<sup>12</sup> EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

- (12) Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osalta tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännösten määräyksiä tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä 17 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/437/EY<sup>13</sup> 1 artiklan G kohdassa tarkoitetulla alalla.
- (13) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

*1 artikla*

Lisätään vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen IV osastoon 102 a artikla seuraavasti:

"102 a artikla

1. Edellä 92 artiklan 1 kappaleen, 100 artiklan 1 kappaleen, 101 artiklan 1 ja 2 kappaleen sekä 102 artiklan 1, 4 ja 5 kappaleen määräysten estämättä on jäsenvaltioiden niillä viranomaisilla, jotka vastaavat ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista 29 päivänä huhtikuuta 1999 annetussa neuvoston direktiivissä 1999/37/EY tarkoitettujen ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä, oikeus päästä seuraaviin Schengenin tietojärjestelmään tallennettuihin tietoihin sen tarkistamiseksi, että rekisteröitäväksi esitetyt ajoneuvot eivät ole varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita ja että rekisteröintitodistuksen hakijat eivät esitä tätä varten varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita henkilöllisyysasiakirjoja:
- (a) tiedot moottoriajoneuvoista, joiden sylinteritilavuus on yli 50 cc;
  - (b) tiedot perävaunuista ja asuntovaunuista, joiden lastiton paino on yli 750 kg;
  - (c) tiedot virallisista blankoasiakirjoista;
  - (d) tiedot annetuista henkilöllisyysasiakirjoista.

Kyseisten yksiköiden pääsyä näihin tietoihin säännellään 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaan.

---

<sup>13</sup> EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla yksiköillä, jotka kuuluvat jäsenvaltion keskushallintoon, on oikeus tehdä suoraan hakuja samassa kohdassa tarkoitettuihin Schengenin tietojärjestelmään tallennettuihin tietoihin.

Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla yksiköillä, jotka eivät kuulu jäsenvaltion keskushallintoon, on oikeus tehdä hakuja samassa kohdassa tarkoitettuihin Schengenin tietojärjestelmään tallennettuihin tietoihin ainoastaan 101 artiklan 1 kappaleessa tarkoitetun viranomaisen välityksellä. Kyseisellä viranomaisella on oikeus tehdä hakuja suoraan näihin tietoihin. Asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava, että kyseinen yksikkö ja sen työntekijät veloitetaan noudattamaan julkisen viranomaisen niille asettamia tietojen luvallista käyttöä koskevia rajoituksia.

3. Edellä 100 artiklan 2 kappaleen määräyksiä ei sovelleta hakuun, joka tehdään tämän artiklan määräysten mukaisesti. Siitä, millä tavoin 1 kappaleessa tarkoitetut yksiköt voivat ilmoittaa poliisi- tai oikeusviranomaisille tietoja, jotka koskevat Schengenin tietojärjestelmään tehdyn haun perusteella ilmi tulleita rikosepäilyjä, määrätään kansallisessa lainsäädännössä.

## *2 artikla*

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sen soveltaminen alkaa [kuuden kuukauden kuluttua siitä kun se on julkaistu].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä [...]

*Euroopan parlamentin puolesta*  
*Puheenjohtaja*

*Neuvoston puolesta*  
*Puheenjohtaja*